

Oszmiana, m-ko pow. w g. wileńskiej położone nad rzeką Oszmianką, odległe jest o 74 wiorsty od Wilna, przy trakcie do Mińska i o 18 wiorst od stacji Soły kolei Libawo-Romeńskiej. Jest to bardzo starożytna osada, sięgająca XI wieku. Za czasów Rzplitej Oszmiana była miastem głównym bardzo obszernego powiatu. Po ostatnim rozbiorze, Oszmiana przeznaczona na miasto namiestnictwa wileńskiego, została подарowana gen. majorowi Konczałowowi; od r. 1842 przeszła na własność rządu. Miasto ucierpiało wiele w r. 1831. Pamiętną jest rzeź w kościele, którą wyprawił pułkownik Werzulin. Kościół parafjalny pod wezwaniem Św. Michała Archanioła istnieje od niepamiętnych czasów. Ludność w r. 1907 wynosiła 7852 osoby płci obojej. W roku 1908 w Oszmianie zostało założone Oszm. Tow. Rolnicze. Przemysł słaby; oprócz wyrobów zwykłych na potrzeby miejscowe, nieco większą produkcją odznacza się kilka miejscowych garbarni.